

Ekosistem Ürün ve Hizmetleri

SÜRDÜRÜLEBİLİR
KALKINMA

HEDEFLERİ

Ekosistem ürün ve hizmetleri

Dünya üzerindeki ekosistemlerin **insanlara** sağladığı ürün ve hizmetlerin tamamı.

Ekosistem ürün ve hizmetleri

Birleşmiş Milletler Binyıl Ekosistem Değerlendirmesi (2005):

1. Tedarik hizmetleri
2. Düzenleyici hizmetler
3. Kültürel hizmetler
4. Destek hizmetleri

Tedarik hizmetleri

Gıda	Örnekler
Ekinler	Meyve, sebze ve tahıllar
Çiftlik hayvanları	Tavuk, inek vb.
Balıkçılık	Denizlerden yakalanan balık ve diğer deniz ürünleri
Su ürünleri	Kültür ortamında yetiştirilen deniz ürünleri
Yabani yiyecekler	Mantar, yaban meyveleri vb.
Biyolojik hammaddeler	Örnekler
Odun ürünleri	Ormancılık faaliyetlerinden elde edilen kereste, kağıt vb.
Lif	Pamuk, ipek, doğal kauçuk vb.
Hayvan derileri	Deri vb.
Dekoratif ürünler	Yaban çiçekleri, takı ve mücevherler
Biyokütle yakıtları	Enerjiye dönüştürülen biyolojik materyaller
Tatlısu	İçme, temizlik, sanayi amacıyla kullanılan, doğadan sağlanan tatlısu
Genetik kaynaklar	Canlıların genetik çeşitliliğinin kullanılmasıyla alınan hizmetler
Biyokimyasallar, doğal ilaçlar, farmasötikler	İlaçlar, katkı maddeleri vb.

Düzenleyici hizmetler

Hava kalitesinin düzenlenmesi	Atmosferdeki kimyasalların Emilimi
İklimin düzenlenmesi	Sera gazlarının ormanlar veya okyanuslar gibi ekosistemler tarafından tutulması
Su akışının ve zamanlamasının düzenlenmesi	Doğal alanların sel ve taşkın riskini azaltması
Erozyon kontrolü	Bitki örtüsünün toprağın tutması ve toprak taşınmasını azaltması
Suyun temizlenmesi	Doğal alanların suyu temizlemesi ve organik kirleticileri uzaklaştırılması
Hastalıkların azaltılması	Doğal alanların belirli hastalıkları azaltması (örn. sivrisinek kontrolü)
Toprak veriminin korunması	Bazı organizmaların topraktaki besin miktarını ve organik maddeyi artırarak
Zararlıların azaltılması	Kuş, memeli gibi canlıların tarım zararlılarıyla beslenmesi
Tozlaşma	Bitkilerin tozlaşmasına canlıların katkısı
Doğal afet azaltımı	Kasırga ve tsunami gibi doğal afetlerin ekosistemler tarafından absorbe edilmesi

Kültürel hizmetler

Rekreasyon ve ekoturizm	Dağcılık, doğa yürüyüşleri, dalış ve tırmanış, vb.
Ahlaki ve ruhani değerler	İnsanların ekosistemlere, türlere ya da doğal alanlara atfettikleri manevi değerler
Eğitsel ve ilham verici değerler	Doğanın insanların entelektüel gelişiminden, sanat, folklor ve mimariye birçok farklı konuda ilham sunması
Estetik değerler	Doğanın peyzaj güzelliği
Kültürel çeşitlilik	İnsan kültürlerinin çeşitliliğinin sağlanması

Destek hizmetleri

Toprak formasyonu	Toprağın oluşması
Birincil üretim	Organizmalar tarafından enerji ve besinlerin toplanması
Besin döngüsü	Aralarında azot, fosforun da bulunduğu ve yaşamın var olması için önemli maddelerin ekosistemler aracılığıyla döngülerinin tamamlanması
Su döngüsü	Dünyada bulunan suyun atmosfer ve yeryüzü arasındaki sürekli dolaşımının ekosistemler tarafından sağlanması
Fotosentez	Bitkilerin fotosentez yoluyla besin ve oksijen üretmesi